

DE GESCHIEDENIS VAN DE WERELD

TEKENINGEN : L. EN F. FUNCKEN

TEKST DOOR J. SCHOONJANS

Wij bewonderen de kunstenaars

WAS het niet de Franse wijsgeer Montaigne die gezegd heeft : « Het is beter een ziel te smeden dan haar met kennis te vullen » ? Montaigne heeft gelijk, maar dit betekent niet dat men zijn geest niet moet verrijken. Een hart wordt gesmeed door het leven zelf, door liefde en leed. De geest kan men verrijken in de stilte van bibliotheken en musea met letteren en schone kunsten.

BEELDHOEWERS

IN het begin van de XIXe eeuw hield men vast aan het klassieke, het antieke, het academische genre. Nadien zochten de beeldhouwers naar meer realistische en persoonlijkere formules. Rude versierde l'Arc de l'Etoile te Parijs, Carpeaux de fontein van het Observatorium. De beste Franse beeldhouwer van die tijd was beslist Rodin. Zijn beeld De Denker is beroemd. In België was er Constantin Meunier die de arbeid en de arbeiders verheerlijkte. Denk maar even aan het standbeeld van de **Mijnwerker** en de **Scheepslusser**. Hij was niet alleen beeldhouwer maar ook schilder.

SCHILDERS

ER waren zeer veel schilders, maar geen eigenlijke schildersschool. De onafhankelijken, zij die op andere tentoonstellingen werden geweigerd, openden in 1863 te Parijs het zg. Salon des Refusés. In Frankrijk waren er schilders die het classicisme nog eerbiedigden, bv. Meissonier. En er waren de realistische schilders zoals Detaille, Courbet en Millet. Iedereen kent trouwens het ontroerend **Angelus** en de **Arenleesters** van Millet. Carrière had een voorkeur voor familie-toneeltjes.

IMPRESSIONISTEN

HET thema en ook de techniek veranderden. Men wou schilderen met het licht en met kleureffecten. Men wou een « impressie » op het doek brengen. De nauwkeurigheid van de tekening had geen belang meer. In Frankrijk waren er enkele revolutionaire schilders die men voor gekken uitschold: Eduard Manet, Claude Monet, Edgar Degas, Auguste Renoir e.a. En er waren de grote schilders die de stegen van Montmartre bevolkten: Toulouse-Lautrec, Utrillo, Van Gogh, Gauguin. Deze laatste vestigde zich op Tahiti om aldaar het felle zonlicht, het schitterende blauw, rood, groen en goud te schilderen. Hij stierf er arm en alleen.

EN DE ANDEREN

IN Engeland werd het moderne leven uitgebeeld door Burne-Jones en door Rossetti, de leider van de zg. Prerafaëlieten. Rossetti was van Italiaanse afkomst. Hij is ook bekend als dichter. In Duitsland ondergingen de realisten de invloed van de symbolisten. De Hollandse schilders, o.m. Jozef en Isaac Israëls, hadden een voorkeur voor de miserie en de vermoedheid van het volk. Jakob Smits, een Nederlander, genaturaliseerde Belg, werd de grote schilder van de Kempen.

ARCHITECTEN

DE openbare gebouwen werden opgetrokken in de neoklassieke stijl, zeer groot maar zonder originaliteit of schoonheid. Berlijn bv. kreeg een heleboel van zulke gebouwen, o.m. de Reichstag. Beieren werd er, dank zij koning Lodewijk II, voor gespaard. In Parijs gebruikte men graag ijzer en men bouwde stations... Leopold II maakte van Brussel een mooie hoofdstad. Poelaert bouwde het monumentale Justitiepaleis of Gerechtshof.

WORDT VOORTGEZET